



Program wyjazdu studyjnego projektu „Kampinoskie Bagna 2”

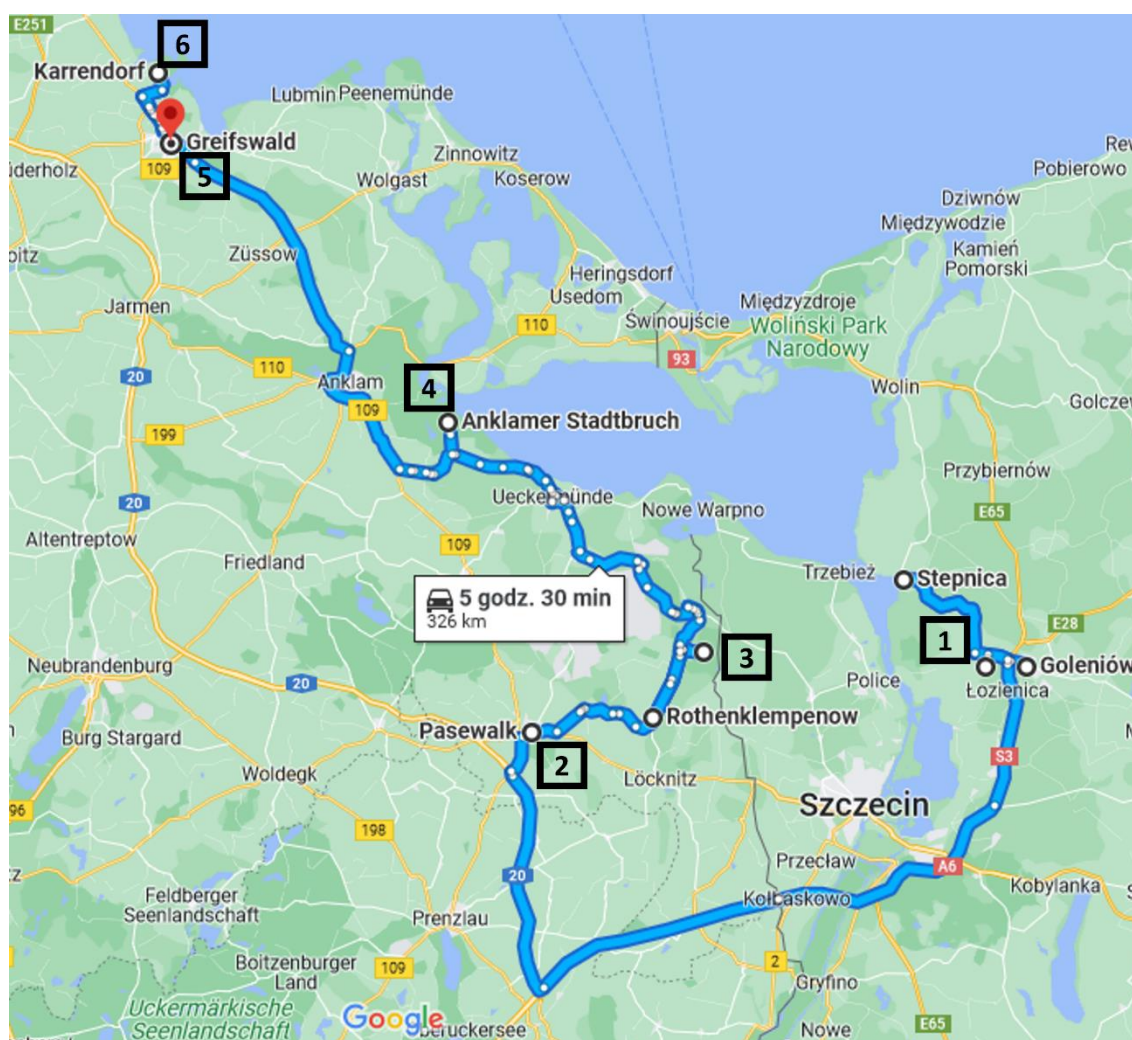
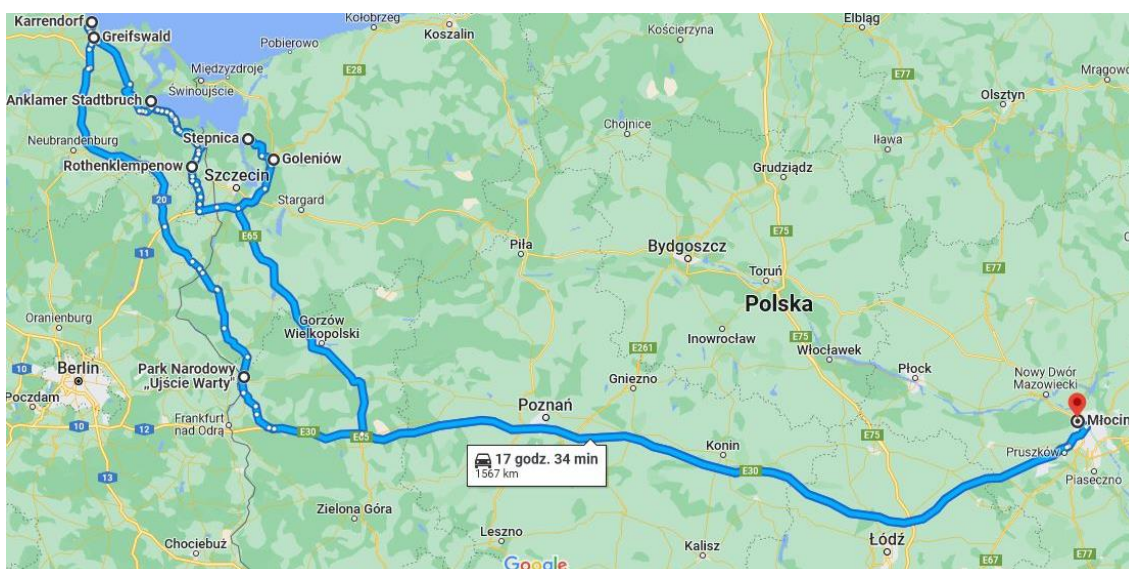


KAMPINOSKIE BAGNA 2

10-13 października, 2022 r.



Trasa przejazdu:



Podane czasy nie są prawdziwe dla autokaru



poniedziałek, 10 października

WYJAZD:

Opcja 1: zbiórka 12.40 – P+R Metro Młociny: <https://goo.gl/maps/xXyxveenFXyd67BP8>

Opcja 2: 13.40 – zjazd z autostrady A2 Łyszkowice <https://goo.gl/maps/ztGWhGGScU3HLLuP9>

16.00 – obiad w Modle Królewskiej (<https://zajazdblue.pl/>)

ok. 21.00 – dojazd do Goleniowa, kolacja i nocleg w hotelu JF Duet (<https://www.jfduet.pl>)

wtorek, 11 października

8.00 – śniadanie

9.00 – wyjazd z Goleniowa

9.00-12.00 – **renaturyzacja rzeki Iny [1]** - budowa bystrzy kamiennych jako metoda małej retencji, wzbogacenia morfologii rzek, ich różnorodności biologicznej i zdolności do samooczyszczania. Rozwiązania administracyjne i techniczne, dyskusja terenowa. Prowadzenie: inż. Maciej Humiczewski



Więcej informacji na temat projektu: <https://www.teraz-srodowisko.pl/aktualnosci/Konczy-sie-budowa-korytarza-ekologicznego-wzdłuż-Iny-1477.html>

12.30 – obiad w Stepnicy (<https://tawernapanorama.eatbu.com/?lang=pl>)

15.00 – **Pasewalk [2]** – projekt rewitalizacji fragmentu starego koryta skanalizowanej rzeki Uecker, realizowany przez Regionalny Urząd ds. Rolnictwa i Środowiska w Mecklemburgii-Pomorzu Przednim. Możliwości i przeszkody przywrócenia naturalnych warunków wodnych w krajobrazie rolniczym. Prowadzenie: Jan Wüst (StaLU Ückermünde), Peter Torkler (Rewilding Oder Delta)

– **Martensches Bruch [3]** - projekt ponownego nawodnienia zmeliorowanego torfowiska topogenicznego wykupionego w całości na rzecz ochrony przyrody, realizowany przez Deutsche Bundestiftung Umwelt. Wykup gruntów, poprawa bilansu wodnego na dawniej osuszonych torfowiskach, wyzwania ekologiczne i społeczne związane



z podnoszeniem poziomu wód gruntowych. Prowadzenie: Peter Torkler (Rewilding Oder Delta), przedstawiciel DBU.



18.00 – dojazd do Rothenklempenow (nocleg w hotelu Schloss Rothenklempenow: <https://www.kellergaststaette.de/hotel>)

19.00 – kolacja z ogniskiem w Rothenklempenow

środa, 12 października

7.30 – śniadanie

8.30 – wyjazd z Rothenklempenow

ok. 9.40-10.20 – **Anklamer Stadtbruch [4]** - Największy (1500-2000 ha) obszar torfowiskowy w Niemczech, wykształcony na pograniczu lądu i morza. Dawniej zmeliorowany i zalesiony, po przerwaniu wałów podczas wezbrania sztormowego w listopadzie 1995 r. wyłączony z gospodarowania i poddany ochronie biernej. Od roku 2018 rezerwat przyrody fundacji NABU. Obszar lęgowy ponad 100 gatunków ptaków wodno-błotnych, na którym przywrócony został proces torfotwórczy oraz naturalna mozaika siedlisk. Prowadzenie: Stefan Schwill (NABU)





Więcej informacji o obszarze (w języku niemieckim):

<https://naturerbe.nabu.de/naturparadiese/mecklenburg-vorpommern/anklamer-stadtbruch/index.html>

11.30-12.30 – **Greifswald Mire Centre [5]** – organizacja ekspercka utworzona w 2015 r. przy największym europejskim ośrodku uniwersyteckim zajmującym się ochroną torfowisk. Wspiera współpracę nauki, polityki i praktyki w celu wdrożenia jak najlepszych rozwiązań w ochronie bagien zarówno na poziomie lokalnym, jak globalnie. Omówienie działalności ośrodka. Prowadzenie: dr Franziska Tanneberger

12.45-13.45 – obiad w Greifswaldzie (<https://www.kuba-hgw.de/>)

14.00-16.00 – **Karrendorfer Wiesen [6]** – pierwotnie bagienny obszar nadmorski, odwadniany od XV w. oraz w XX w. intensywnie użytkowany (orka, uprawa zbóż z użyciem nawozów i pestycydów), na którym w latach 1993-1994 przywrócono pierwotne stosunki wodne poprzez rozebranie wałów przeciwpowodziowych, zasypianie 8,5 km rowów melioracyjnych oraz odtworzenie 3 km potoków pływowych. Aktualnie podlega naturalnym cyklom powodziowym i jest użytkowany rolniczo w ramach tzw. paludikultury (http://panel.iop.krakow.pl/uploads/wydawnictwa_artykuly/54926d75b54cf8a3e96d0e4d5c841a99fa3ddd98.pdf, <https://www.moorwissen.de/doc/paludikultur/projekte/desire/options-for-utilisation-PL.pdf>). Spacer ok. 3 km. Prowadzenie: Anika Mayr i Lukas Kniep (personel stacji badawczej na wyspie Koos, Fundacja Succowa)



Więcej informacji na temat projektu (w języku niemieckim): https://www.lung.mv-regierung.de/dateien/lis_vortrag_16_04_08_herrmann.pdf

ok. 16.30 – dojazd do Greifswaldu i zakwaterowanie w hotelach Hotel am Dom (<https://hotel-am-dom-greifswald.de/>) lub Hotel Adler (<https://www.hotel-adler-garni.de/>)

czas wolny, kolacja dostępna między 17 a 21 w Brasserie Hermann (Gützkower Str. 1, <https://www.brasseriehermann.de/>) <https://goo.gl/maps/mVurseAyrUP8h5ML8>



czwartek, 13 października

7.00 - śniadanie

8.00 - wyjazd z Greifswaldu

11.00 - lunch pakiet na sucho (kanapki, ciasto, woda)

11.00-13.00 – **Park Narodowy „Ujście Warty”** - Utworzony w roku 2001 w obrębie ujścia rzeki Warty do Odry. Jego najcenniejsza, całkowicie dzika część to bagienny obszar wykształcony w widłach rzeki Warty i wpadającej do niej Postomii - „ptasi raj” o powierzchni ponad 4000 ha. Pozostała część, z wyjątkiem lasów łęgowych w tzw. międzywalu, jest użytkowana rolniczo i poddawana czynnym zabiegom ochronnym. W latach 2008-2014 zrealizowano tu projekt LIFE+, w ramach którego przeprowadzono modernizację urządzeń melioracyjnych w zmeliorowanym Polderze Północnym, mającą na celu pogodzenie dobrych warunków bytowania ptaków wodno-błotnych z gospodarką rolną. Prowadzenie: Tomasz Bocian (PN „Ujście Warty”)



15.30-16.30 – obiad w Nowym Tomyślu (<http://lavendernowytomysl.blogspot.com/>)

ok. 21.00 – powrót do Warszawy (Metro Młociny)



Greifswald

Adresy punktów wyjazdu studyjnego:

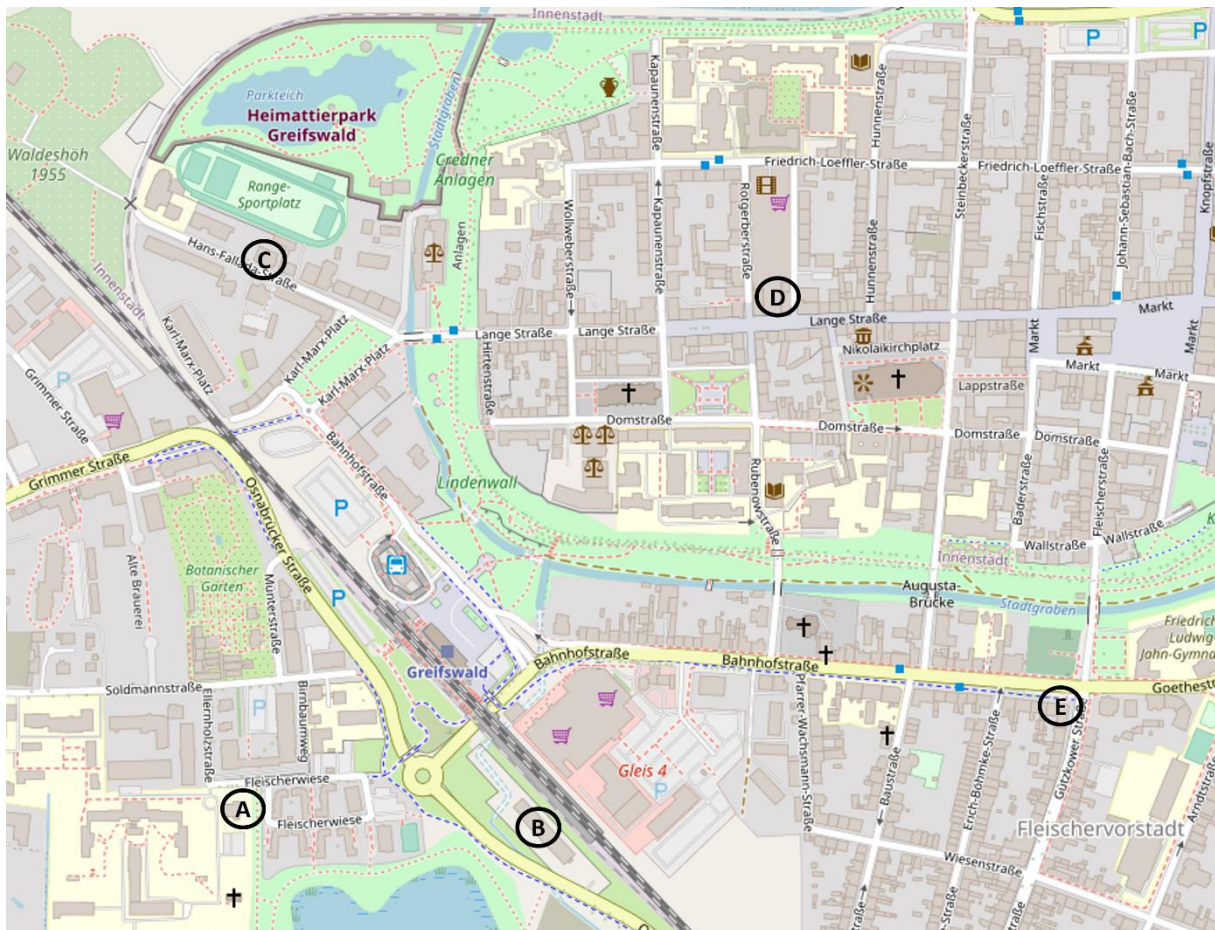
A - Greifswald Mire Center, Ellernholzstr. 1/3

B - KulturBahnhof, Osnabrücker Straße 3 - obiad o 12:45, dojście pieszo

C - Hotel Adler, Hans-Fallada-Straße 4

D - Hotel am Dom, Lange Straße 44

E - Brasserie "Hermann", Gützkower Straße 1



Greifswald to hanzeatyckie miasto powiatowe i uniwersyteckie położone w kraju związkowym Meklemburgia-Pomorze Przednie nad rzeką Ryck. Prawa miejskie uzyskał już w 1240, w 1278 stał się częścią Związku Hanzeatyckiego, a w 1456 r. założono uniwersytet. Od 1648 do 1815 Greifswald był częścią północnoniemieckich terytoriów Szwecji. Po II wojnie światowej miasto znalazło się w sowieckiej strefie okupacyjnej. Urodził się tu Caspar David Friedrich (ur. 5 września 1774, zm. 7 maja 1840 w Dreźnie) – niemiecki malarz, uznawany za jednego z najwybitniejszych przedstawicieli malarstwa romantycznego.

Co warto zobaczyć?

Katedra św. Mikołaja w Greifswaldzie (niem. *Der Greifswalder Dom St. Nikolaï*) - kościół ewangelicko-augsburski pod wezwaniem św. Mikołaja, patrona żeglarzy i kupców.



Wzniesiony w II. poł. XIII w, później przebudowany. Neogotycki wystrój wnętrza pochodzi z I poł. XIX w.

Kościół Mariacki w Greifswaldzie - kościół ewangelicko-augsburski pod wezwaniem Najświętszej Maryi Panny (niem. St.-Marien-Kirche) zwany potocznie, z powodu swej przysadzistej sylwetki, Grubą Marią (Dicke Marie) .Wzniesiony w II. poł. XIII w. Jest najstarszym spośród trzech głównych, średniowiecznych kościołów parafialnych Greifswaldu obok katedry św. Mikołaja i kościoła św. Jakuba

Kościół św. Jakuba w Greifswaldzie (niem. St.-Jacobi-Kirche) – kościół ewangelicko-augsburski, położony w zachodniej części Starego Miasta.

Uniwersytet w Greifswaldzie (Universität Greifswald) – jeden z najstarszych uniwersytetów w Niemczech i Europie. Został założony w 1456 r. jako drugi uniwersytet w basenie Morza Bałtyckiego, w był w tym okresie położony na terenie księstwa pomorskiego w Świętym Cesarstwie Rzymskim. Obecnie posiada wydziały: Teologiczny, Filozoficzny, Medyczny, Prawa i nauk o państwie, Matematyczno-przyrodniczy.

Ratusz – pierwotnie gotycki, obecnie w barokowej formie, którą uzyskał w XVIII wieku

Ruiny cysterskiego Klasztoru Eldena, w którym pochowano królową polską Annę Jagiellonkę (córkę Kazimierza Jagiellończyka). Ruiny stały się inspiracją dla malarza Caspara Davida Friedricha, który uwiecznił je na wielu swoich obrazach. Ruiny znajdują się poza centrum Greifswaldu.

Państwowe Muzeum Pomorskie - Muzeum prezentuje fragmenty historii regionu od warunków naturalnych po rozwój gospodarczy, polityczny i kulturalny; czynne 10-18. Wstęp 8,00 €.